

УДК 332.62(075.8)

*к.т.н., доцент Васильєва Г.Ю., Лютіков А.А.,
Маляр В.А., Усова О.С., доцент Чередніченко П.П.,
Київський національний університет будівництва і архітектури*

ІНЖЕНЕРНА ПІДГОТОВКА І БЛАГОУСТРІЙ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Анотація: розглянуто навчальний посібник «Інженерна підготовка і благоустрій міських територій» авторів: Ліпяніна В.А. та Стародуб І.В., рекомендований до видання Вченою радою Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне), як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.

Ключові слова: інженерна підготовка, благоустрій, міська територія.

У видавництві Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне) вийшов в світ навчальний посібник «Інженерна підготовка і благоустрій міських територій» [1] авторів: Ліпяніна В.А. та Стародуб І.В., рекомендований до видання Вченою радою цього університету, як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Рецензентами виступили: завідувач кафедри міського будівництва Київського національного університету будівництва та архітектури, доктор архітектури, професор Дьомін М.М., професор кафедри міського будівництва та господарства Донбаської національної академії будівництва і архітектури, доктор технічних наук, професор Найманов А.Я. та завідувач кафедри міського будівництва і господарства Національного університету водного господарства та природокористування, доктор технічних наук, професор Ткачук О.А.

У посібнику розглянуто комплекс питань, які складають суть інженерної підготовки і благоустрою міської території, включаючи питання охорони природного середовища та санітарної очистки міст. Висвітлено заходи з покращення функціональних і естетичних властивостей територій (рельєф, озеленення, освітлення), а також гідрологічні та інженерно-геологічні умови.

Навчальний посібник розрахований для студентів інженерно-будівельних спеціальностей, архітекторів, які вивчають містобудівельні дисципліни. Він апробований в навчальному процесі кафедри міського будівництва і господарства Національного університету водного господарства та природокористування.

У наукових виданнях Київського національного університету будівництва і архітектури: «Архітектурний вісник КНУБА», «Містобудування та територіальне планування» та «Сучасні проблеми архітектури і

містобудування» періодично висвітлюються навчальні видання ВНЗ України III-IV рівня акредитації за напрямком підготовки фахівців «Архітектура і будівництво» [2-11], а також окремі монографії з цього напрямку. Вважаємо за доцільне цю практику продовжити і пропонуємо колегам інших ВНЗ нашого профілю розміщувати інформацію про власні видання і для обміну досвідом, і надання методичної допомоги при відкритті спеціальностей напрямку «Архітектура і будівництво».

В цій статті маємо намір висвітлити дане видання НУВГП, яке заслуговує уваги фахівців, особливо в даний час при дефіциті сучасної навчальної літератури.

У вступній частині автори акцентують увагу на важливість заходів з інженерної підготовки і благоустрою міських територій при вирішенні містобудівних завдань по створенню комфортного середовища, як для проживання, так і для трудової діяльності, і значення цієї дисципліни при підготовці фахівців за спеціальностями «Містобудування» та «Міське будівництво і господарство».

Перший розділ присвячено інженерній підготовці міських територій. Автори розглядають містобудівельний аналіз територій, включаючи природні умови і їх містобудівельна оцінка та вимоги до території сучасного міста. Конкретно автори зупиняються на розкритті суті інженерних заходів з інженерної підготовки міських територій. Розглянуто вертикальне планування територій, його суть, завдання та методи вертикального планування, технічні та нормативні вимоги до розробки проектів вертикального планування, вертикальне планування вулиць та їх перехресть, територій житлової забудови, кварталів, виробничих територій, територій зелених насаджень, вертикальне планування територій в умовах складного рельєфу. Приділено увагу організації стоку поверхневих вод на міських територіях, основним принципам влаштування водостічної мережі міста.

Окремо приділено увагу захисту територій від затоплення та їх підтоплення. Розкриті причини, характер і наслідки та засоби захисту територій від затоплення територій. Зроблено акцент і на задачах інженерної підготовки підтоплюваних територій, типах дренажів і дренажних систем.

Розглянуто також в окремій главі проблеми інженерної підготовки територій в особливих умовах: території з ярами, зсуви і протизсувні заходи, селеві потоки, лавинонебезпечні території, заболочені і за торфовані території, території з карстовими явищами.

Другий розділ присвячено інженерному благоустрою міських територій. В ньому розглянуто міські інженерні мережі, всі види підземних і зовнішніх

мереж, електропостачання міст, комунікації зв'язку, їх принципи розміщення і способи прокладання.

В цьому ж розділі розглянуто інженерний благоустрій природних і штучних водойм, басейнів, фонтанів, їх класифікація, типи і конструктивні рішення. Окремо розглянуто інженерний благоустрій спортивних споруд, їх класифікація, типи і мережа, принципи їх проектування, конструкції покриття плоских спортивних споруд.

Автори також окремо розглядають освітлення міських територій, основні світлотехнічні поняття, джерела світла та освітлювальні прилади, освітлення міських вулиць і площ.

Окремим розділом розглянуто озеленення міських територій, загальні принципи їх озеленення, класифікація і роль зелених насаджень в сучасному місті, типи і норми озеленення, асортимент міських зелених насаджень, особливості озеленення територій різного функціонального призначення, робота з озелененням, їх посадка і пересаджування, догляд за ними

Четвертий розділ присвячено санітарному благоустрою міських територій. Автори розглядають забруднення міського середовища та засоби його захисту. Наведені загальні відомості про джерела забруднення повітря підприємствами та транспортом, ґрунту – промисловими відходами та домішками атмосферного повітря через опади, водойм через поверхневий стік. Розглянуті містобудівельні заходи з охорони та покращення навколишнього середовища.

Вважаємо за доцільне в цьому розділі розглянути проблеми аераційного режиму, шуму, загазованості, запилення та інсоляції територій. Це побажання може бути враховано при перевиданні посібника.

В цьому розділі автори також приділили увагу санітарній очистці міст. Наведені види міських відходів, норми їх накопичення, способи збору і видалення твердих побутових відходів, їх утилізація, організаційні і технологічні питання прибирання територій.

До всіх розділів авторами розроблено запитання для самоконтролю. В практичній частині наведено розрахунків різних видів дренажів. Наведено 51 позиція наукової, навчально-методичної та нормативної літератури.

Література

1. В.А. Ліпянін, І.В. Стародуб. Інженерна підготовка і благоустрій міських територій. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 512 с.
2. Дьомін М.М., Денисенко Н.О., Леонтович В.В. та ін. Навчальний посібник "Міська екологія". - В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 18. - Київ, КНУБА, 2004. - С. 59 - 65.

3. Усова О.С., Чередніченко П.П. Міське комунальне господарство. - В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 25. – Київ, КНУБА, 2006. - С. 319-321.
4. Усова О.С., Чередніченко П.П. Планування міст і транспорт. - В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 27. – Київ, КНУБА, 2007. - С. 317 - 320.
5. Плешкановська А.М., Маляр В.А., Міщенко О.Д., та ін. Урбаністика. Нове видання. - В зб. "Архітектурний вісник", вип. 3. – К.: КНУБА, 2014. – С. 184 - 187.
6. Іванченко Г.М., Лютіков А.А., Чередніченко П.П. Утримання вулично-дорожньої мережі міста. - В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 55. – К.: КНУБА, 2015. - С. 174 - 177.
7. Лютіков А.А., Маляр В.А., Міщенко О.Д. та ін. Містобудівні методи оцінки якості міського середовища. - В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 58. – К.: КНУБА, 2015. - С. 273 - 277.
8. Чередніченко П.П. Навчальний посібник "Оцінка нерухомості". - В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 59. – К.: КНУБА, 2016. - С. 459 - 464.
9. Міщенко О.Д., Чередніченко П.П. Управління розвитком міст. - В зб. "Архітектурний вісник КНУБА", вип. 8-9. – К.: КНУБА, 2016. - С. 334 - 338.
10. Чередніченко П. П. Організація і безпека міського руху. - В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 60. – К.: КНУБА, 2016 - С. 346 - 350.
11. Васильєва Г.Ю., Лютіков А.А., Маляр В.А. та ін. Методи і моделі оцінювання нерухомого майна. – В зб. "Містобудування та територіальне планування", вип. 63. – К.: КНУБА, 2017. – С. 52 - 55.

Аннотация

Рассмотрено учебное пособие «Инженерная подготовка и благоустройство городских территорий» авторов: Липянина В.А. и Стародуб И.В., рекомендованное к изданию Ученым советом Национального университета водного хозяйства и природопользования (г. Ровно), как учебное пособие для студентов высших учебных заведений.

Ключевые слова: инженерная подготовка, благоустройство, городская территория.

Annotation

The learning manual “Urban area territory’s engineering development and improvement” by V. Lipjanina and I. Starodub, which is recommended for the higher educational establishment’s students by the scientific council of the Rivne National University of the water industry and nature management, is considered.

Key words: engineering development, engineering improvement, urban area territory.